

ПУБЛІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Головіна Ольга Володимирівна
к. іст. н, доцент,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЗВ'ЯЗОК МИСЛЕННЯ ТА МОВИ ПРИ ВИВЧЕННІ «ЛОГІКИ»

Логіка – основна дисципліна для формування логічного мислення юристів, її значення не можливо перебільшити: розуміння та застосування норм права неможливо без вивчення та свідомого використання логічних прийомів, що забезпечують процес здобування нового знання на усіх етапах пізнавальної діяльності. Зважаючи на нерозривний взаємозв'язок логіки та юриспруденції та необхідності засвоєння логічних знань для застосування логіки норм, логічна компетентність виявляється однією зі складових професійної кваліфікації юриста. Знання логічних прийомів та операцій є неодмінною рисою кваліфікованого правника незалежно від безпосереднього напрямку діяльності. У загальнонауковому значенні логіка є засобом проведення та обґрунтування експериментальних даних, перевірки гіпотез та розвитку теорій.

Логіка та право багато століть нерозривно пов'язані та переплетені між собою – й не тільки у значенні навчання теорії та практиці судової аргументації у змагальному судовому процесі, з якою пов'язано ще з часів Античності. Важливе місце логіка займає у криміналістиці – бо переходячи до вивчення різноманітних видів експертиз студент усвідомлює, яка експертиза надає достовірне знання, є які види експертиз – імовірне та чому. Неможливо перебільшити значення логіки як навчальної дисципліни для планування дій при вивченні та практичному опрацюванні норм кримінально-процесуального права. Поняття та структура юридичного доказування нерозривно пов'язано з розумінням процесу логічного доведення, розуміння логічних законів (зокрема закону тотожності та закону достатньої підстави) та поняття логічного доказу (аргументу) у структурі аргументації, співставлення понять юридичного та логічного доказів як підстави судового рішення дає можливість усвідомлено будувати

кримінальний процес.

Вербальне (понятійне) мислення стосуються текстів і охоплюють такі діяльнісні аспекти:

- визначення теми, ідеї, логіки викладу матеріалу;
- розпізнавання інформації, яка явно стверджується або яка може бути виведена з наявної;
- виявлення значення або мети використання певних елементів у тексті;
- визначення взаємозв'язку даних;
- установлення принципів, які застосовуються, аналогій до тверджень або аргументації;
- з'ясування ставлення автора або інших суб'єктів до питань, що обговорюються.

Розвиток здібностей послідовно мислити і переконливо викладати свої думки, вести аргументоване обговорення проблеми, ефективно і коректно вирішувати спірні питання – увесь цей комплекс завдань визначає потребу застосування теорії, методів і засобів логіки. При цьому відпрацьовуються засоби контролю використовуваної термінології, мови і міркувань, закріплюються навички правильного визначення стратегії проблемної розмови, а також коректного вибору тактики його ведення, що має особливе значення для фахівців у галузі права.

Демичева Алла Валеріївна
к. соц. н., доцент,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

КРИМІНАЛЬНИЙ ЖАРГОН (АРГО) ЯК СОЦІОЛЕКТ

Жаргон – це напіввідкрита мовна підсистема, яка застосовується певною соціальною групою з метою відособлення від решти мовної спільноти. Жаргон є атрибутом негерметичної групи, соціолектом певної спільноти. Однією з головних умов виникнення жаргону є достатньо тривала комунікація, яка дає змогу встановити певну мовну традицію. Відома українська дослідниця соціальних діалектів Леся Ставицька зазначала, що як різновиду соціолектів, жаргону властиві наступні особливості: жаргон знаходиться в опозиції до нормативної лексики; нестійкість; жаргон не обслуговує інтелектуальну і поетичну функції мови; його носіїв відрізняє усвідомлена мовна та соціальна корпоративність [1, с. 124]. Жаргон є